

Beslutningsforslag nr. **B 34**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 16. november 2017 af Lisbeth Bech Poulsen (SF), Kirsten Normann Andersen (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af billigere lånemuligheder til boliger og erhverv i yderområder

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. april 2018 at fremsætte lovforslag, der sikrer, at boliger og erhverv i yderområderne får billigere lånemuligheder.

Bemærkninger til forslaget

Det er fortsat et stort problem, at boliger og erhverv i dele af landet ikke kan opnå realkreditlån og i stedet for er henvist til betydelig dyrere banklån eller pantebreve – hvis de da overhovedet kan opnå lån. Det gør det dyrere at bosætte sig og at starte og udvide virksomheder i disse områder og bidrager dermed til affolkningen af områderne.

Det opfatter SF som et stort problem, og SF har derfor flere gange tidligere fremsat forslag til løsning af problemet. Senest ved beslutningsforslag nr. B 127, folketingsåret 2016-17. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2016-17, sektion A, B 127 som fremsat, sektion B, betænkning over B 127, og sektion F, møde 97, kl. 14.41, og møde 106, kl. 13.10. Desværre er SF's forslag blevet stemt ned. SF fremsætter derfor nu et anderledes forslag, der pålægger regeringen at gøre noget ved problemet – men som ikke lægger sig fast på en bestemt løsning. SF går ud fra, at alle partier, der anerkender, at der tale om et problem og en urimelighed, kan stemme for dette beslutningsforslag.

SF's tidligere forslag har gået på, at der oprettes et realkreditinstitut med en form for statsstøtte eller -garanti for at løse problemet. Det er blevet afvist med to typer af argumenter:

- 1) *Markedet løser problemet:* Det er den ideologiske begrundelse, som SF's tidligere forslag er blevet mødt med. Det er et meget mærkeligt argument, for mens det er rigtigt, at markedet løser mange problemer, er det ligeså rigtigt, at der er mange andre problemer, som markedet ikke løser. Det gælder ikke mindst inden for det finansielle område, hvor moderne økonomisk teori angiver en række årsager til, at markedet ikke løser problemer – hvilket også er en begrundelse for den ret omfattende regulering af de finansielle markeder, som der er enighed om, at der er brug for (om end der kan være uenighed om reguleringens konkrete indhold). Der er på mange måder tale om, at staten søger at løse de problemer, som finansmarkederne ikke kan løse. Ud over regulering er fonde som f.eks. Vækstfonden og Markedsmodningsfonden samt udviklings- og demonstrationsprogrammer m.v. udtryk for, at markedet ikke løser alle problemer. På den baggrund er det svært at se det principielle i, at staten skulle lade stå til i forhold til problemet med belåning i yderområderne. Det virker, som om partier, der ellers hævder at være optaget af yderområderne, gør dem til ofre for en meget firkantet for ikke at sige fundamentalistisk form for liberalisme.
- 2) *Staten skal passe på med at påtage sig en risiko:* Dette er et langt mere pragmatisk argument, som SF har stor forståelse for. Staten påtager sig selvsagt i forvejen en

lang række risici, men det er vigtigt, at de ikke bliver større, end at de kan håndteres. SF har noteret sig, at regeringen har lagt op til at overtage 90 pct. af finansieringen af de almene boliger – det støtter SF varmt – hvilket er udtryk for, at regeringen vurderer, at det er en risiko, der netop er håndterbar.

Der er i øvrigt fortilfælde, hvor regeringen og Folketinget har erkendt, at markedet ikke altid løser problemet, og har ladet staten påtage sig en risiko. Det gjaldt f.eks. ved oprettelsen af Dansk Landbrugs Realkreditfond i 1960.

For at imødegå risikoargumentet har SF nedenfor beskrevet en model, der tager højde for dette problem. SF mener, at en model i den retning er den bedste løsning på problemet, men er – som sagt – helt åben over for andre løsninger. Det, SF ikke er åbne over for, er ikkeløsninger.

En mulig løsning på låneproblemerne i yderområderne

Der oprettes et særligt realkreditinstitut, der yder lån i yderområderne til boliger og erhverv med en sund økonomi, men uden mulighed for at opnå realkreditlån andre steder.

For at begrænse risikoen for tab ydes der kun fastforrentede lån uden afdragsfrihed. Desuden stilles følgende særlige betingelser:

- 3) Grænsen for belåning sættes lavere end normalt, f.eks. til 60 pct. eller 70 pct. frem for 80 pct. Det skal ses i sammenhæng med huspriserne: Et hus i en forstad til København til 3 mio. kr. kræver, at der skaffes anden finansiering på 600.000 kr. (20 pct. af 3 mio. kr.), mens et hus i et yderområde til f.eks. 750.000 kr. kun kræver anden finansiering på 225.000-300.000 kr. selv med en lav belåning på 60-70 pct.
- 4) Reservebidrag: Der fastsættes et bidrag på f.eks. 1 pct. om året, der henlægges i en solidarisk reservefond. Disse penge betales tilbage, når lånet udløber eller indfries, dog med fradrag for eventuelle tab, som realkreditinstituttet har lidt på sin udlånsportefølje. Dette bidrag sikrer, at der gradvis opbygges en betydelig reserve til imødegåelse af tab.

Disse betingelser betyder også, at en investering i realkreditinstituttet vil være mindre risikobetonet, og der bør derfor være gode muligheder for at tiltrække privat kapital, f.eks. fra pensionskasser. I det omfang instituttet ikke kan finansieres fuldt ud med private midler, skal staten træde til med indskudskapital, som f.eks. kan udgøre 1-2 mia. kr. Der er flere muligheder for at skaffe disse indskudsmidler, og SF drøfter dem gerne.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af billigere lånemuligheder til boliger og erhverv i yderområder.

(Beslutningsforslag nr. B 34)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.